Wymagania edukacyjne dla klasy VIII

I półrocze

Tematlekcji	Zagadnienia,materiał nauczania	Wymaganianaposzczególneoceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzodobra	celująca
ROZDZIAŁI:IIWOJNAŚWIATOWA						
1. Napaśćna Polskę	1. Niemieckie przygotowaniadowojny 2. Polacy w przededniu wojny 3. Wybuchwojny 4. Przebiegwalk 5. Napaśćsowiecka 6. Zakończenie walk i bilans wojnyobronnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenieterminu:wojna błyskawiczna (*Blitzkrieg*) – znadaty:agresji NiemiecnaPolskę (1IX1939),wkroczeniaArmiiCzerwonej do Polski (17 IX 1939) – identyfikujepostacie: Adolfa Hitlera,JózefaStalina – wymieniaetapy wojny obronnej Polski – wyjaśnia przyczynyklęskiPolski wewrześniu1939 r.	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: bitwa graniczna, „dziwnawojna”, internowanie – znadaty:bitwyo Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzeniawojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939),kapitulacji Warszawy(28IX 1939) – identyfikujepostacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego,Stefana Starzyńskiego – wskazujena ma-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: „polskie Termopile”,KorpusOchrony Pogranicza (KOP) – zna daty: bitwy nad Bzurą(9–22 IX 1939), ewakuacji władz państwowychiwojskowych zWarszawy(6/7IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939),kapitulacjipod Kockiem (6 X 1939) – identyfikujepostacie: WładysławaRaginisa, Fran-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: prowokacjagliwicka, Grupy Specjalne (*Einsatzgruppen*) – zna daty: prowokacji gliwickiej(31VIII 1939),kapitulacji Helu (2X 1939), – identyfikuje postacie: Franciszka Dąbrowskiego, Józefa Unruga, TadeuszaKutrzeby – porównujeplany Polski i Niemiec przygotowane na wypadek wojny – przedstawiastosuneksiłZSRS,	Uczeń: – oceniapostawę aliantów zachodnich wobecPolski wewrześniu1939 r. – oceniapostawę władzpolskichwe wrześniu 1939 r.

			pie kierunki uderzeń armii niemieckiejisowieckiej –charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski – opisujeprzykłady bohaterstwa polskich żołnierzy – przedstawia przykładyzbrodni wojennych dokonanych przez Niemcówwczasie wojny obronnej Polski	ciszka Kleeberga – wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonychzwojskaminiemieckimi i sowieckimi – przedstawiapolityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich naterytoriumPolski w kontekście paktuRibbentrop–Mołotow	Niemiec iPolski	
2.PodbójEuropyprzezHitlera i Stalina	1. Wojnazimowa 2. AtakIIIRzeszynakrajeskandynawskie 3. Agresja niemieckanaEuropę Zachodnią 4. KlęskaFrancji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię,kolaboracja – zna daty: ataku IIIRzeszynaFrancję (10 V 1940), bitwyoAnglię (VII–X1940)	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu:linia Maginota – znadaty:napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (9 IV 1940), ataku Niemiec na Jugosławię iGrecję(6	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe,państwo Vichy – znadaty:wojny sowiecko-fińskiej (XI1939–III	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: KomitetWolnejFrancji,liniaMannerheima – znadatę:ewakuacji wojsk alianckich z Dunkierki (V–VI 1940)	Uczeń: –oceniasytuację polityczną i militarnąwEuropiew 1941 r.

	5. BitwaoAnglię 6. Wojna na Bałkanach	– wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiejdo1941r.	IV1941) – identyfikujepostacie: Winstona Churchilla, Charles'a de Gaulle'a – wskazujenamapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r. – przedstawiacelepolityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941 – przedstawianajważniejsze działania wojenne wEuropiezlat 1939–1941 – wyjaśniagłówne przyczynypokonania Francji przez armięniemieckąw 1940 r.	1940),zajęciarepublikbałtyckich przez ZSRS (VI 1940), – przedstawiaekspansję ZSRS w latach 1939–1941 – opisuje kolejne etapyagresjiNiemiec w latach 1940–1941 – opisujeskutki bitwyoAnglięoraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie	– identyfikujepostacie: Vidkuna Quislinga, Philippe'a Pétaina – omawiasposób przejęciakontroli nad republikami bałtyckimi przez ZSRS w 1940 r.	
TSW–Dlaczego Niemcyniezdobyli Anglii?	1. Jakpokonać flotębrytyjską? 2. BitwaoAnglię	Uczeń: – znadatę:bitwyo Anglię(VII–X 1940) – identyfikujepo-	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: operacja„Lew	Uczeń: –znadaty:największegonalotu niemieckiego na	Uczeń: –porównujepotencjałmilitarny wojskniemieckich	Uczeń: –oceniawkładpolskich lotników w walkio Wielką

	3.Pierwszapo-rażka Hitlera	stacie:AdolfaHi-tlera, Winstona Churchilla – wymienia cele niemieckich ata-kówlotniczychna Wielką Brytanię	morski", Enigma–wskazuje wyna-lazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walcez Niemcami –przedstawiamili-tarny wkład Pola-ków w obronę Wielkiej Brytanii	Wielką Brytanię (15IX1940),nalo-tunaCoventry(14 XI 1940) –identyfikuje po-stacie Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckie-go,HenrykaZygal-skiego – omawiazałoże-nia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię – wyjaśnia,jakie były przyczyny klęskiNiemiecw bitwieoAnglię	ibrytyjskichwcza-sie wojny o Anglię	Brytanię
3.WojnaIIIRze-szy z ZSRS	1. Przygotowa-niadowojny 2. Atakniemiec-ki na ZSRS 3. WielkaWojna Ojczyźniana 4. StosunekLud-nościZSRSdo okupanta 5. Walki o Le-ningradiSta-lingrad	Uczeń: – wyjaśniaznacze-nie terminu: plan „Barbarossa" – zna daty: agresji Niemiec na ZSRS (22VI1941),bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943) – omawiaprzeło-moweznaczenie	Uczeń: – wyjaśniaznacze-nieterminu:Wiel-ka Wojna Ojczyź-niana – znadatę:bitwy podMoskwą(XI–XII 1941) – identyfikuje po-stać:GieorgijaŻu-kowa – wskazujena ma-	Uczeń: – wyjaśniaznacze-nieterminów:blo-kada Leningra-du,*Lend-Lease Act* – znadatę:bloka-dy Leningradu (1941–1944) – identyfikujepo-stać: Friedricha von Paulusa – przedstawia	Uczeń: – wskazujepowo-dy zbliżenia Wiel-kiejBrytaniiiUSA do ZSRS – przedstawia wa-runkiprowadzenia działańwojennych przez Niemcy na terenie ZSRS – wyjaśniaprzy-czynyiokoliczności	Uczeń: –oceniapostawę władzsowieckich w czasie Wielkiej WojnyOjczyźnia-nej

		bitwy stalingradzkiej dla przebieguIIwojny światowej	pie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod MoskwąipodStalingradem – wyjaśnia przyczynyatakuIIIRzeszy na Związek Sowiecki – przedstawiaetapywojnyniemiecko-sowieckiej –wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywyniemieckiej na Moskwę w 1941 r.	przebieg działań wojennych na fronciewschodnim w latach 1941–1943 – charakteryzuje stosunekludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców – przedstawia, w jakisposóbNiemcy traktowali jeńców sowieckich	zdobyciaprzewagi militarnej przez ZSRS	
4.Politykaokupacyjna III Rzeszy	1. Polityka niemieckawobec ziem okupowanych 2. Ruchoporuw okupowanej Europie 3. Polityka niemieckawobec Żydów 4. Holokaust 5. Postawywo-	Uczeń: – wyjaśnia znaczenieterminów:ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny – przedstawiazałożenia rasowej politykihitlerowcóworazmetody jej realizacji	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: pacyfikacja,GeneralnyPlanWschodni, gwiazda Dawida, obóz zagłady – zna datę: powstaniaGeneralnego Planu Wschodniego (1942)	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: „przestrzeńżyciowa”(Lebensraum), „ostateczneroz-wiązaniekwestii żydowskiej”, „Szoah”,„Żegota”, szmalcownicy – znadatę:konferencji w Wannsee	Uczeń: – wyjaśnia znaczenieterminów:Babi Jar,Ponary,czetnicy – zna datę: wybuchu antyniemieckiegopowstaniaw Paryżu (VIII 1942) – identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity,Raoula	Uczeń: –ocenia postawy wobecHolokaustu

	becHolokaustu		– identyfikujepostacie: Adolfa Eichmanna,Ireny Sendlerowej –wymienia założenia niemieckiego GeneralnegoPlanu Wschód – charakteryzuje politykęokupacyjną Niemiec – wymienia kraje, wktórychpowstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu – wyjaśnia, jakimi sposobami ludnośćterenówokupowanych niosła pomoc Żydom – omawiabilans Holokaustu	(I 1942) – identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera,Oskara Schindlera – wskazujenamapieobozykoncentracyjne i obozy zagładywEuropie –przedstawia przebiegzagłady europejskichŻydów – omawiapostawy ludnościziemokupowanych wobec Holokaustu iniemieckichagresorów	Wallenberga,Henryka Sławika, –porównujesytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców	
5.Wojnapoza Europą	1. WalkiwAfryce Północnej 2. Wojnana Atlantyku 3. Przystąpienie	Uczeń: – wyjaśniaznaczenieterminu:bitwa o Atlantyk – znadaty:ataku	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: Afrika Korps, pakt trzech,wilczesta-	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: U-Boot, pancernik, lotniskowiec	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: operacja „Torch” – znadatę:nalo-	Uczeń: – ocenia konsekwencjewłączenia się USA do wojny

	Japoniido wojny 4.Ofensywa japońskaw Azji	Japonii na USA (7 XII 1941), bitwy pod ElAlamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942) – identyfikuje postać: Franklina DelanoRoosevelta – wymienia główne stronykonfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne	da,konwój,Enigma – zna daty: podpisania paktu trzech (IX1940),bitwyna Morzu Koralowym (V 1942), kapitulacjiwojskwłoskichi niemieckich w Afryce (V 1943) – identyfikuje postać:ErwinaRommla – wyjaśnia, na czym polegało strategicznezna-czeniebitewpod ElAlamein i pod Midwayilokalizuje je na mapie – wyjaśniaznaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojnyświatowej	– znadaty:ataku Włoch na Egipt (VIII1940),lądowania wojsk niemieckichwAfryce (1941),walkoGuadalcanal (VIII 1942 – II 1943) – identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery'ego, Dwighta Davida Eisenhowera – przedstawia przebiegwalkw Afryce – charakteryzuje ekspansjęjapońską w Azji – omawiadziałania wojenne na morzach i oceanach	tównaMaltę (1940–1942) – wskazujenamapie obszary opanowane przez Japończyków dokońca1942r. – przedstawia rozwiązaniamilitarne,któreobie strony stosowałypodczas zmagań na Oceanie Atlantyckim	
6.Drogado zwycięstwa	1. Początek WielkiejKoalicji 2. BitwanaŁuku Kurskim i jej następstwa	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: *Karta atlantycka*, Wielka Koalicja, WielkaTrójka	Uczeń: – wyjaśnia znaczenieterminów:konferencja w Teheranie, operacja „Overlord"	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów:*Lend-Lease Act*,konferencja wCasablance,	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: operacja „Bagration" – identyfikuje postać:Clausavon	Uczeń: – przedstawia wizję powojennego światazarysowaną w *Karcie atlantyckiej*przezprzy-

	3. WalkinaSycylii i we Włoszech 4. Konferencjaw Teheranie 5. Otwarciedrugiego frontu w Europie	– znadatę:podpisania *Karty atlantyckiej* (14 VIII 1941 r.) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, WinstonaChurchilla – wyjaśniagenezę powstania i cele Wielkiej Koalicji	– zna daty: bitwy na Łuku Kurskim (VII 1943), konferencjiwTeheranie (XI–XII 1943), lądowania wojsk alianckichnaSycylii(VII1943),bitwy o Monte Cassino (V 1944), operacji „Overlord”(6VI 1944) – przedstawia decyzje podjęte podczasobradWielkiej Trójki w Teheranie – wyjaśnia, na czym polegało strategicznaznaczeniebitewioperacjimilitarnychna fronciewschodnim i zachodnim w latach 1943–1944	operacja „Market Garden”,liniaGustawa – zna daty: konferencji w Casablance (I 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944),zamachuna A. Hitlera (VII 1944),bitwypod Falaise(VIII 1944) – identyfikujepostacie: Dwighta Eisenhowera,Stanisława Maczka – przedstawiaetapyformowaniasię Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej – przedstawia decyzjepodjętepodczaskonferencjiw Casablance – opisuje walki na fronciezachodnim i we Włoszech w latach1943–1944	Stauffenberga –przedstawia przyczyny,okoliczności i skutki zamachu na Hitlera– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej	wódcówUSA iWielkiejBrytanii
Koniec IIwojny	1.Ładjałtański	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	–ocenia założenia

światowej	2. Koniecwojny w Europie 3. Walki na DalekimWschodzie 4. Kapitulacja Japonii	– wyjaśniaznaczenie terminu: ładjałtański – znadaty:konferencji jałtańskiej (4–11 II 1945), bezwarunkowej kapitulacjiIIIRze- szy (8/9 V 1945) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, WinstonaChurchilla – przedstawia decyzjepodjętepodczas konferencji jałtańskiej	– wyjaśniaznaczenie terminów: operacjaberlińska, bezwarunkowa kapitulacja, kamikadze – znadaty:operacji berlińskiej (IV 1945), zrzucenia bombatomowych naHiroszimęiNagasaki (6 i 9 VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii(2IX1945) – przedstawia wielkie operacje strategiczne na fronciewschodnimi zachodnim –omawiaokoliczności kapitulacji Japonii	– wyjaśniaznaczenieterminów:Wał Pomorski, taktyka „żabich skoków” – znadaty:bitwyo Iwo Jimę (II–III 1945),zdobycia Berlina (2V 1945), – identyfikuje postać:DouglasaMacArthura –charakteryzuje działanianafroncie wschodnim, zachodnim i na Pacyfikuwlatach 1944-1945 – omawia metody prowadzeniawalki w rejonie Azji i Pacyfiku oraz przedstawia ich skutki	– znadaty:bitwy naMorzuFilipińskim (VI 1944), – charakteryzuje założenia polityki zagranicznejwielkich mocarstw w czasie II wojny światowej –wyjaśnia,wjakich okolicznościach nastąpiła kapitulacja III Rzeszy	ładujałtańskiego –oceniadecyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii
POWTÓRZENIEWIADOMOŚCIISPRAWDZIANZROZDZIAŁUI						
ROZDZIAŁII:POLACYPODCZASIIWOJNYŚWIATOWEJ						
1. Dwieokupacje	1. Podziałziem polskich 2. Okupacjanie-	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminów:	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminów:	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminów:	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminu: ope-	Uczeń: –porównuje i oceniaokupacyj-

	miecka 3. Terrorhitlerowski 4. Okupacjasowiecka 5. Deportacjew głąb ZSRS	Generalne Gubernatorstwo, wysiedlenia,deportacja, sowietyzacja – wskazujenamapie tereny pod okupacjąniemiecką isowiecką – charakteryzuje główne cele niemieckiejisowieckiej polityki okupacyjnej	traktatogranicach i przyjaźni, łapanka,volkslista,akcja AB – znadaty:podpisania traktatu o granicach i przyjaźni(28IX1939), akcji AB (V–VI 1940), zbrodni katyńskiej (IV–V 1940) – wskazujena mapie miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludnościpolskiejw ZSRS – podajeprzykłady terroru niemieckiego i sowieckiego – wyjaśnia,jakicel zamierzali zrealizować Niemcy, mordując polską inteligencję – omawiaokolicz-	volksdeutsch,„gadzinówka”, Akcja Specjalna „Kraków”, granatowa policja, Pawiak, paszportyzacja – znadaty:Akcji Specjalnej„Kraków” (XI 1939), paszportyzacji (1940) – identyfikuje postać:HansaFranka –przedstawia i porównujepolitykę okupanta niemieckiego na ziemiachwcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie – charakteryzuje życiecodziennew kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy	racja„Tannenberg” – zna daty: wyborów do zgromadzeńnaKresach(X 1939), deportacji Polaków w głąb ZSRS (II, IV i VI 1940orazV/VI 1941) – przedstawia zmianyterytorialne na ziemiach polskichpodokupacją –przedstawiadeportacji Polaków w głąb ZSRS	nąpolitykęwładz niemieckichisowieckichwobec polskiego społeczeństwa

			ności i przebieg zbrodnikatyńskiej			
2. Władze polskienauchodźstwie	1. Powstaniepolskiego rządu na emigracji 2. Stosunki polsko-sowieckie 3. ArmiaPolskaw ZSRS 4. Sprawakatyńska 5. ŚmierćSikorskiego	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: rząd emigracyjny – identyfikujepostać:Władysława Sikorskiego – przedstawiaokoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego – wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnegodla Polaków w kraju i na uchodźstwie	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska – zna daty: powstania rządu emigracyjnego(IX 1939), układu Sikorski–Majski(30 VII 1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnegozZSRS(25IV 1943), katastrofy gibraltarskiej(4VII 1943) – identyfikujepostacie: Władysława Raczkiewicza, Władysława Andersa,Stanisława Mikołajczyka – omawiaposta-	Uczeń: – zna datę: ewakuacji armii Andersa na Bliski Wschód(VIII1942) – identyfikujepostać: Kazimierza Sosnkowskiego – przedstawiaokoliczności podpisania układu Sikorski–Majski – opisuje okolicznościwyjściazZSRS Armii Polskiej gen. Władysława Andersa – omawia politycznеskutkikatastrofy gibraltarskiej – przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłychpolskich władzkomuni-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: Rada Narodowa RP – omawia losy polskich żołnierzy internowanychpo klęsce wrześniowej	Uczeń: –oceniaznaczenie układu Sikorski–Majski dla sprawy polskiej w czasie II wojny światowej

			nowieniaukładu Sikorski–Majski – przedstawiaokoliczności formowania się Armii Polskiej w ZSRS – wyjaśnia przyczynyzerwania przezZSRSstosunków dyplomatycznychzpolskimrządem emigracyjnymwLondynie	stycznych		
3. Polskie PaństwoPodziemne	1. Początkidziałalności konspiracyjnej 2. PowstanieArmii Krajowej 3. Działalność ZWZ-AK 4. Politycznepodziałypolskiego podziemia 5. Polskie PaństwoPodziemne	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne,Armia Krajowa (AK) – zna datę: powstaniaAK(14II 1942) – identyfikujepostacie: Stefana Roweckiego ps.Grot,Tadeusza Komorowskiego ps.Bór – wymieniasfery działalnościPol-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Związek Walki Zbrojnej(ZWZ), DelegaturaRządu RP na Kraj, Rada JednościNarodowej (RJN), Szare Szeregi, mały sabotaż, dywersja – zna datę: powstaniaDelegatury Rządu RP na Kraj (XII 1940) – identyfikujepostacie: Kazimierza	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: partyzantkaHubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), cichociemni, Kedyw, akcja scaleniowa – znadaty:powstaniaSZP(IX 1939), ZWZ (XI 1939) – identyfikujepostacie: Henryka Dobrzańskiego, JanaKarskiego,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: PolitycznyKomitet Porozumiewawczy (PKP), Narodowa Organizacja Wojskowa, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, ArmiaLudowa(AL) – zna daty: akcji pod Arsenałem (1943), zamachu naF.Kutscherę(II 1944)	

		skiegoPaństwa Podziemnego –wyjaśnia,jaką rolę odgrywałaArmia Krajowa	Sosnkowskiego, Jana Bytnaraps. Rudy –wskazujenamapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki – przedstawia strukturyPolskiego Państwa Podziemnego –omawia rolę Rady Jedności Narodowej w strukturach Polskiego PaństwaPodziemnego – wyjaśnia, na czym polegała działalnośćDelegataRząduna Kraj	Jana Nowaka-Jeziorańskiego – omawia proces budowania struktur wojskowych PolskiegoPaństwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała akcjascaleniowa – wymienia najważniejszeakcje zbrojne ZWZ-AK – charakteryzuje działalność polskich partii politycznychwokresie okupacji – przedstawia działalnośćDelegatury Rządu na Kraj	– identyfikuje postacie: Michała Karaszewicza-Tokarzewskiego, CyrylaRatajskiego, Franza Kutschery –charakteryzuje działalnośćpartyzantkimajoraHubala – omawiastrukturę i działalność Szarych Szeregów – wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjnyutrzymywał kontakty z krajem pod okupacją	
TSW – Zbrojne akcjepolskiego ruchu oporu	1. AkcjapodArsenałem 2. Akcja„Główki”	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminu:akcja pod Arsenałem – zna datę: akcji podArsenałem(III 1943) – identyfikujepo-	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: zamachnaF.Kutscherę, sabotaż, dywersja, Kedyw – zna datę: zamachunaFranza Kut-	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: akcjapodArsenałem(„MeksykII”), akcja „Główki” –identyfikujepostać:Emila Fieldor-	Uczeń: –zna datę: decyzji AK o przejściu od biernegooporudo ograniczonejwalki z okupantem (1942) –omawia przebieg	Uczeń: – ocenia zaangażowaniemłodych ludzi w walce z okupantem

		stać:JanaBytnaraps. Rudy – przedstawia przyczynyiskutki akcjipodArsenałem	scherę(II 1944) – identyfikuje postacie: Tadeusza Zawadzkiegops. Zośka,FranzaKutschery – przedstawia przyczynyiskutki zamachu na F. Kutscherę – wyjaśnia, jakie represjespotkały Polakówza przeprowadzenieakcji podArsenałem	fa ps. Nil – przedstawiametody działalności Kedywu – omawiaprzebieg akcji pod Arsenałem	zamachunaF. Kutscherę	
4. Społeczeństwopolskiepod okupacją	1. Niemieckiterror 2. PostawaPolaków wobec okupacji 3. ZagładapolskichŻydów 4. Powstaniew getcie warszawskim 5. Polacywobec Holokaustu 6. Rzeź wołyńska	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: łapanka, Holokaust, getto –wymieniapostawy Polaków wobec polityki okupantaniemieckiego – przedstawiametodyeksterminacji narodu żydowskiego	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Generalny Plan Wschód, Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród NarodówŚwiata, rzeź wołyńska – zna daty: powstaniaGeneralnego Planu Wschód (1942), wybuchu powsta-	Uczeń: – wymienia znaczenieterminów: kontyngent,czarnyrynek,Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB), szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne – znadaty:decyzji o przeprowadzeniu Holokaustu	Uczeń: – znadaty:zamordowania rodziny Ulmów (24 III 1944) – identyfikujepostać: Stepana Bandery – opisujeprzebieg powstania w getcie warszawskim – przedstawiastosunek państw zachodnichdoHolokaustu	Uczeń: –oceniapostawy Polaków wobec polityki okupantów –oceniapostawy Polaków wobec Holokaustu

			niawgetciewar-szawskim (19 IV 1943),rzeziwo-łyńskiej(1943) – identyfikuje po-stacie: Marka Edelmana, Ireny Sendlerowej,Józe-fa i Wiktorii Ul-mów – przedstawiaza-łożenia General-nego Planu Wschód – wyjaśnia, w ja-kimceluokupanci prowadziliwalkęz polską kulturą	(1942), początku wysiedleń na Za-mojszczyźnie (XI 1942),tzw.krwa-wejniedzieli(11 VII1943) – identyfikuje po-stacie: Władysła-waBartoszewskie-go, Zofii Kossak-Szczuckiej, Witol-daPileckiego,Jana Karskiego –omawia wysie-dlenianaZamojsz-czyźnieiich skutki – charakteryzuje warunki życia w getcie – opisujepostawy Polaków wobec Holokaustu – przedstawia przyczyny i prze-biegkonfliktupol-sko-ukraińskiego na Kresach Wschodnich		
5.Plan „Burza”i powstanie	1.Plan„Burza”i jego przebieg	Uczeń: –wyjaśniaznacze-	Uczeń: –wyjaśniaznacze-	Uczeń: –wyjaśniaznacze-	Uczeń: –identyfikujepo-	Uczeń: – oceniadecyzję

warszawskie	2. Przyczynywybuchu powstania warszawskiego 3. Wybuchpowstania 4. Walkipowstańcze 5. Upadekiskutki powstania	nieterminu: godzina„W” – zna czas trwania powstania warszawskiego(1VIII–2X 1944) – przedstawia przyczynyiopisuje skutki powstania warszawskiego	nieterminu:plan „Burza”,zrzuty – znadaty:opracowania planu „Burza” (1943/1944) – identyfikuje postać: Tadeusza Komorowskiegops. Bór, Leopolda Okulickiego – przedstawia założeniaplanu„Burza” – charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego	nieterminu:operacja „Ostra Brama” – znadaty:operacji „Ostra Brama” (VII 1944) – identyfikujepostać: Antoniego Chruścielaps. Monter –opisujerealizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich – przedstawia sytuację w Warszawie w przededniu powstaniaiopisuje jej wpływ na bezpośrednią decyzjęwydaniarozkazu o wybuchu powstania – omawiapostawę wielkichmocarstw wobec powstania warszawskiego	stać:Erichavon dem Bach-Zelewskiego –omawiaokoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęciedecyzjiowybuchu powstania w Warszawie	władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuacjęmiędzynarodową i wewnętrzną –oceniapostawę aliantów zachodnichiZSRSwobec powstania warszawskiego
6. Polacy wkoalicjantyhitlerowskiej	1. ArmiaPolska we Francji 2. PolskieSiły	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminu: Pol-	Uczeń: –zna daty:walko Narwik(V1940),	Uczeń: –znadaty:powstaniaarmii gen.	Uczeń: –identyfikujepostacie:Zygmunta	Uczeń: –oceniaudział Polakówwwal-

	Zbrojne w WielkiejBrytanii 3. Polacypodczas walkwEuropie Zachodniej 4. WojskoPolskie w ZSRS	skieSiłyZbrojne na Zachodzie – wymienia i wskazujenamapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem)	walkoTobruk(VIII – XII 1941), walk o Monte Cassino (V 1944), bitwy pod Lenino(X 1943) – identyfikujepostać:Władysława Andersa – wymienia polskieformacjewojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach IIwojny światowej	Z.BerlingawZSRS (V 1943), bitwy pod Falaise (VIII 1944), bitwy pod Arnhem (IX 1944) – identyfikuje postacie: Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego,ZygmuntaBerlinga – opisuje szlak bojowy polskich jednostekwojskowych walczących na lądzie, na morzu i w powietrzu na wszystkich frontach II wojny światowej	Szyszko-Bohusza, KarolaŚwierczewskiego – charakteryzuje proces formowania się polskich oddziałów wojskowychweFrancji	kachnafrontachII wojny światowej
7.Sprawapolska pod koniec wojny	1. Polska lubelska 2. Jałtaasprawa polska 3. Represje wobecPolskiego PaństwaPodziemnego 4. Tymczasowy RządJedności Narodowej	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Manifest PKWN, Polska lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN) – znadaty: ogłoszeniaManifestu	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Polska Partia Robotnicza (PPR), proces szesnastu – zna daty: powstania PPR (1942),konferencji wTeheranie	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa (KRN), Niepodległość („NIE”) – znadaty:powołania KRN (31 XII 1943/1I 1944),	Uczeń: – identyfikuje postacie: Iwana Sierowa, Jana StanisławaJankowskiego, Kazimierza Pużaka – wyjaśnia,wjaki sposób decyzje WielkiejTrójkiw	Uczeń: –ocenia stosunek wielkichmocarstw dosprawypolskiej

		PKWN(22VII 1944),powstania TRJN (VI1945) – wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęliwładzęw Polsce – omawiaokoliczności i skutki powstania TRJN	(1943),konferencji w Jałcie (II 1945), procesu szesnastu (VI 1945), – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka,LeopoldaOkulickiego, Bolesława Bieruta –wymienia postanowienia konferencjiwTeheranie i w Jałcie dotyczące sprawy Polski – przedstawia najważniejszeetapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – przedstawiametodydziałaniapolskich komunistów w celu przejęcia władzywpaństwie	powstania Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej(XII1944), rozwiązaniaAK(19 I 1945) – identyfikujepostacie: Edwarda Osóbki- -Morawskiego, Augusta Emila Fieldorfaps. Nil – podajeprzejawy zależności powojennej Polski od ZSRS – opisuje metody represji zastosowaneprzezkomunistówwobecPolskiego Państwa Podziemnego	Teheranie łamałypostanowienia *Karty atlantyckiej* –omawiapostawy działaczyPolskiego PaństwaPodziemnego wobec reżimu komunistycznego	
POWTÓRZENIEWIADOMOŚCIISPRAWDZIANZROZDZIAŁUII						
ROZDZIAŁIII: ŚWIAT POIIWOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Powojenny podziałświata	1.SkutkiIIwojny światowej	Uczeń: –wyjaśniaznacze-	Uczeń: –wyjaśniaznacze-	Uczeń: –wyjaśniaznacze-	Uczeń: –wyjaśnia,dla-	Uczeń: –ocenia znaczenie

	2. Konferencjaw Poczdamie 3. Procesynorymberskie 4. Powstanie ONZ 5. PlanMarshalla 6. OkupacjaNiemiec	nie terminów: OrganizacjaNarodów Zjednoczonych, KartaNarodów Zjednoczonych – znadaty:podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945) – identyfikujepostacie:JózefaStalina, Harry'ego Trumana – wymieniapostanowienia konferencji w Poczdamie – przedstawiacele ONZ	nie terminów: układ dwubiegunowy, procesy norymberskie, Rada Bezpieczeństwa ONZ,Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, *Powszechnadeklaracja praw człowieka*, strefa okupacyjna – zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), I procesu norymberskiego (XI1945–X1946), uchwalenia *Powszechnejdeklaracji praw człowieka* (1948) – wskazujenamapiepodziałEuropy na blok zachodni i wschodni – przedstawiabilansIIwojnyświa-	nieterminów:plan Marshalla (Europejski Plan Odbudowy),denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja – znadaty:ogłoszenia planu Marshalla (VI 1947) – identyfikuje postacie: ClementaAttlee,George'a Marshalla – wskazujenamapiepaństwa,które przyjęły pomoc USA w ramach planu Marshalla – przedstawiapolityczne skutki II wojny światowej – wyjaśniaprzyczynydominacji USA i ZSRS wpowojennym świecie	czego państwa Europy Wschodniejnieskorzystały z planu Marshalla –wyjaśnia, w jaki sposób zrealizowano w Niemczechzasadęczterech D –porównujepolitykę państw zachodnich i ZSRS wobec Niemiec pod okupacją	powstaniaONZi NATO

			towejdotyczący strat ludności i zniszczeń – omawiastrukturę ONZ i jej działalność w okresie powojennym – opisujepolitykę zwycięskich mocarstw wobec Niemiec			
2.Początekzimnej wojny	1. Ekspansjakomunizmu w Europie 2. DoktrynaTrumana 3. Kryzysberliński 4. Powstanie NATO 5. Powstanieberlińskie 6. Powstanie dwóchpaństw niemieckich 7. Budowamuru berlińskiego	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: żelazna kurtyna, zimnawojna,mur berliński – zna daty: proklamowania RFN (IX1949),powstania NRD (X 1949), budowymuruberlińskiego (1961) – identyfikujepostać: Harry'ego Trumana – wskazujenamapie terytorium RFN i NRD – wyjaśnia,czym	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: doktryna Trumana, blokada Berlina Zachodniego, NATO – zna daty: ogłoszenia doktryny Trumana (III 1947), blokady Berlina Zachodniego(VI1948–V 1949),powstania NATO (1949) – identyfikujepostać: Konrada Adenauera – wskazujena ma-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Bizonia,powstanie berlińskie – zna daty: przemówienia W. Churchilla w Fulton(III1946),powstania Bizonii (1947), powołaniaTrizonii(1949), powstania berlińskiego (VI 1953) – wskazujenamapie podział Niemiec na strefyokupacyjne – przedstawiapro-	Uczeń: – identyfikujepostać Waltera Ulbrichta – wyjaśniagenezę blokady Berlina Zachodniego – podajeprzyczyny wybuchu powstania berlińskiego – omawia różnicemiędzy państwaminiemieckimi	Uczeń: –ocenia politykę ZSRS wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej – ocenia politykę państwokupacyjnych wobec Niemiec

		była zimna wojna – przedstawia przyczynypowstaniadwóchpaństw niemieckich	pieżelaznąkurtynę – przedstawiasposób przejmowania władzy przez komunistów w państwach Europy Środkowo-Wschodniej – wyjaśnia,wjaki sposób doktryna Trumana miała powstrzymać rosnącewpływykomunistów na świecie – wskazuje okolicznościpowstania NATO – opisuje okolicznościbudowymuruberlińskiego	ces powstania dwóchpaństw niemieckich		
TSW – Historia muruberlińskiego	1. Miastopodzielone żelazną kurtyną 2. Ucieczka do lepszegoświata 3. Solidarnizberlińczykami	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: mur berliński – znadaty:rozpoczęcia budowy muruberlińskiego (VIII1961),zbu-	Uczeń: – identyfikujepostać: Helmuta Kohla – wyjaśnia, jaką rolę w propagandziekomunistycznejodgrywałmur	Uczeń: –identyfikujepostacie:JohnaFitzgeralda Kennedy'ego, Ronalda Reagana	Uczeń: –wyjaśnia znaczenieterminu:Checkpoint Charlie –znadaty:śmierci pierwszej ofiary (VIII 1961)przy próbieprzekro-	Uczeń: –oceniaznaczenie, jakie dla podzielonegoBerlinamiały wizyty prezydentów USA J.F. Kennedy'ego i R. Reagana

	4.Upadek muru	rzenia muru berlińskiego(XI1989), zjednoczenia Niemiec (1990) – wymienia przyczynyzbudowania muru berlińskiego – omawiaokolicznościupadkumuru berlińskiego	berliński – wyjaśnia, dlaczegoludzieuciekali do Berlina Zachodniego		czeniamuruberlińskiego, wydarzeń przy Checkpoint Charlie (1961) – opisuje, jak budowanomurberliński – wyjaśnia,wjaki sposób opinia międzynarodowa zareagowała na budowę muru berlińskiego	
3.Zażelazną kurtyną	1. ZSRSpoIIwojnie światowej 2. Kraje demokracjiludowej 3. Odwilżwbloku wschodnim 4. Powstaniewęgierskie 5. Politykaodprężenia	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: kraje demokracji ludowej, powstanie węgierskie – znadatę:wybuchu powstania węgierskiego(X 1956) – omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej – wymieniaprzyczynyiskutkipo-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski – znadaty: śmierci J. Stalina (5 III 1953r.),powstania Układu Warszawskiego (1955),XXZjazdu KPZR (II 1956) –identyfikujepostać:Nikity	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) – zna daty: powstania RWPG (1949),wkroczenia Armii Czerwonej na Węgry (XI 1956),końcaokresu odprężenia międzyWschodem a Zachodem (1960)	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: żdanowszczyzna, Kominform – zna daty: powstania Kominformu (IX 1947), – identyfikujepostać: Andrieja Żdanowa – charakteryzujei porównujesytuację społeczno-politycznąwZSRS pozakończeniu II	Uczeń: -

		wstaniawęgier-skiegow1956r.	Chruszczowa – wyjaśniaznacze-nieśmierciStalina dla przemian w ZSRS i krajach de-mokracji ludowej – omawia przeja-wyodwilżywZSRS – przedstawia najważniejszetezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszeniatego przemówienia – omawiaokolicz-ności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego – wymienia prze-jawyodprężeniaw relacjach między-narodowych w latach1953–1960	– identyfikuje po-stacie: Josipa Bro-za-Tity,Ławrientija Berii, Imre Nagya – wyjaśnia,wja-kich okoliczno-ściach doszło do konfliktumiędzy ZSRS a komuni-stycznymi wła-dzamiJugosławii – charakteryzuje sposób sprawo-wania władzy iprowadzonąpoli-tykę przez N. Chruszczowa – przedstawia przebieg powsta-niawęgierskiegoz 1956 r.	wojnyświatowej ipo śmierciStalina	
4.DalekiWschód po II wojnie światowej	1. Wojnadomo-wawChinach 2. Polityka we-wnętrznaMao Zedonga	Uczeń: – znadatę:wojny w Korei (1950–1953) – wskazujena ma-	Uczeń: –wyjaśniaznacze-nie terminów: WielkiSkok,rewo-lucjakulturalna	Uczeń: –wyjaśniaznacze-nie terminów: Kuomintang, ree-dukacja	Uczeń: – wyjaśnia znacze-nie terminów: CzerwonaGwardia (hunwejbini),	Uczeń: – ocenia następ-stwaprocesude-kolonizacji

	3. Wojnakoreańska 4. Klęska Francji wIndochinach	pieKoreę,Wietnam i Chiny – wymieniakomunistyczne kraje Dalekiego Wschodu – omawiaprzyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny	– zna daty: wojny domowej w Chinach(1946–1949), początku Wielkiego Skoku (1958), rewolucjikulturalnej (1966–1968) – identyfikuje postacie: Mao Zedonga,KimIrSena, HoSziMina – omawiasposoby realizacji i skutki tzw. Wielkiego Skoku w Chinach – wyjaśnia, w jaki sposóbprzebiegałarewolucjakulturalna w Chinach	– zna daty: powstania Chińskiej Republiki Ludowej (X 1949), proklamowania RepublikiChińskiej(1949), bitwy pod Dien Bien Phu (1954) – identyfikujepostacie:CzangKajszeka, Douglasa MacArthura – przedstawia przyczyny i skutki wojnydomowejw Chinach po IIwojnie światowej – opisuje skutki politykigospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga – opisujeproces dekolonizacjiIndochin	*Czerwonaksiążeczka* – znadaty:rozejmu w Panmundżonie (1953) – opisujekomunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki – przedstawia rywalizację USA i ZSRSpodczaswojny w Korei	
5.Rozpadsystemukolonialnego	1. Przyczynyrozpadusystemu kolonialnego 2. PowstanieIndii iPakistanu	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: dekolonizacja, Trzeci Świat	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: metoda tzw. biernegooporu,Rok	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: Indyjski Kongres Narodowy,Liga	Uczeń: –znadaty:wojny w Algierii (1954–1962),wojnyw Biafrze(1967)	Uczeń: –przedstawianajważniejsze skutki polityczne i gospodarczeprocesu

	3. Konflikt indyjsko-pakistański 4. Upadekkolonializmu w Afryce 5. KrajeTrzeciego Świata	– wskazuje przyczyny rozpadu systemukolonialnego	Afryki – znadatę:Roku Afryki (1960) – identyfikujepostać: Mahatmy Gandhiego – przedstawia skutki rozpadu brytyjskiegoimperium kolonialnego w Indiach – charakteryzuje problemypaństw Trzeciego Świata pouzyskaniuniepodległości	Muzułmańska, Organizacja JednościAfrykańskiej (OJA), Ruch Państw Niezrzeszonych,neokolonializm – zna daty: powstaniaIndiiiPakistanu (1947), konferencji w Bandungu(1955) –wyjaśnia, jaką rolę w procesie dekolonizacjiIndii odegrał Indyjski Kongres Narodowy – podaje przyczynykonfliktuindyjsko-pakistańskiego	– identyfikujepostać:Charles'ade Gaulle'a – charakteryzuje konflikty zbrojne wAfrycewdobie dekolonizacjiipo 1960 r.	dekolonizacji –oceniarolęMahatmyGandhiego w procesie dekolonizacji Indii
6. Konflikt na BliskimWschodzie	1. PowstaniepaństwaIzrael 2. Kryzyssueski 3. Wojna sześciodniowai Jom Kippur 4. Konfliktpalestyński pod koniecXX w.	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: Bliski Wschód, konfliktżydowsko-palestyński –omawiacharakter konfliktu bliskowschodniego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: syjonizm, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja WyzwoleniaPalestyny (OWP)	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: intifada, Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza" – znadaty:wydaniadeklaracjiBal-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: kibuc, szyici, zamach w Monachium – znadaty:rezolucji ONZ o podziale Palestyny(1947),	Uczeń: –oceniarolęświatowychmocarstw w konflikcie bliskowschodnim

	5. RewolucjaislamskawIranie 6. IwojnawZatoce Perskiej		– zna daty: powstania Izraela (1948),wojnysześciodniowej (1967),wojnyJom Kippur(1973),I wojnywZatoce Perskiej (1990) – identyfikuje postacie:DawidaBen Guriona, Jasira Arafata – wskazujenamapierejonBliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej – przedstawiaokoliczności, w jakich powstało państwo Izrael – wymienia przyczynyiskutkikonfliktów izraelsko-arabskich –omawiakonflikt w rejonie Zatoki Perskiej	foura (1917), wojnyoniepodległość Izraela (1948–1949), wojny izraelsko-egipskiej (X 1956),porozumienia w Camp David (1978), wybuchu intifady(1987), porozumieniaz Oslo (1993) – identyfikujepostacie: Ruhollaha Chomeiniego, SaddamaHusajna – omawia proces powstawaniapaństwa Izrael i jego funkcjonowaniew pierwszych latach niepodległości – przedstawia przyczynyiskutki rewolucji islamskiej w Iranie	nacjonalizacji Kanału Sueskiego (1956),zamachuw Monachium(1972) – identyfikuje postacie: Gamala Abdela Nasera, MenachemaBegina – charakteryzujei ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego	
7.Zimnawojnai wyścig zbrojeń	1.Rywalizacja Wschód–Zachód	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminów:	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminów:	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminów:	Uczeń: –wyjaśnia znaczenieterminu: „go-	Uczeń: –omawia wpływy ZSRSnaświecie

	2. Kryzyskubański 3. Wojna w Wietnamie 4. RządyBrężniewa 5. Praska wiosna	praska wiosna, wyścig zbrojeń –znadatę:praskiej wiosny (1968) – identyfikuje postać:Fidela Castro – omawiaprzyczynyiskutkipraskiej wiosny – wyjaśnia,na czympolegała rywalizacjamiędzy USAi ZSRS wdziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu	kryzys kubański, lądowaniewZatoce Świń, odprężenie – znadaty:desantu w Zatoce Świń (1961),ogłoszenia blokady morskiej Kuby (X 1962), wojny w Wietnamie(1957–1975), interwencjiwojsk UkładuWarszawskiego w Czechosłowacji (20/21 VIII 1968) – identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, JohnaF.Kennedy'ego, Richarda Nixona, Leonida Breżniewa, Alexandra Dubčeka – przedstawia przyczynyiskutki konfliktu kubańskiego – przedstawia przyczynyi skutki	Vietcong, KonferencjaBezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Czerwoni Khmerzy – znadaty:przejęcia władzy na Kubieprzez F.Castro (1959), KonferencjiBezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1973–1975), dyktatury Czerwonych Khmerów(1975–1979), – identyfikujepostać Dwighta Eisenhowera – omawiagłówne założenia polityki zagranicznejZSRS iUSAwlatach60. i 70. XX w. – przedstawia skutkirządów Czerwonych KhmerówwKambodży	rącalinia"między Moskwą iWaszyngtonem – zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznegosatelity w kosmosie (1947),wysłania pierwszegoczłowiekawkosmos (1961),lądowania na Księżycu (1969), –identyfikujepostacie: Pol Pota, Jurija Gagarina, NeilaArmstronga	oceniaichpolityczne konsekwencje

			amerykańskiej interwencji w Wietnamie – wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji			
8. Droga ku wspólnej Europie	1. Demokratyzacja Europy Zachodniej 2. Upadek europejskich dyktatur 3. Początek integracji europejskiej 4. Od EWG do Unii Europejskiej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Unia Europejska, euro – zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957), powstania Unii Europejskiej (1993) – identyfikuje postać: Roberta Schumana – wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG – podaje przyczyny integracji europej-	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Komisja Europejska, Parlament Europejski, układ z Schengen, traktat z Maasticht – zna daty: podpisania układu w Schengen (1985), zawarcia traktatu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Rada Europejska – zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), powstania Komisji Wspólnot Europejskich (1967) – wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG – omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej (OEEC), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) – zna daty: rewolucji goździków (1974), końca dyktatury F.Franco w Hiszpanii (1975) – identyfikuje postacie: Antonia de Oliveiry Salazara, króla Juana Carlosa – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do	Uczeń: – oceni ago spodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej

		skiej	wMaastricht (1992) – identyfikuje postacie: Konrada Adenauera,Alcida De Gasperiego – wskazujenamapie państwa należące do UE – wymienia zjawiska,którewpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej – przedstawiaetapy tworzenia Unii Europejskiej	–porównujesytuację gospodarczą państw Europy Zachodniej i Wschodniej	demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej	
9. Przemiany społeczneikulturowe wdrugiejpołowie XX w.	1. Rewolucja obyczajowa 2. Ruchykontestatorskie 3. Buntystudenckie 4. Ruchyfeministyczne 5. Terroryzmpolityczny 6. Walka z segre-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenieterminu:rewolucja obyczajowa – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacjarasowa – znadaty:obrad SoboruWatykańskiego II (1962–1965),zniesienia	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: rewolucjaseksualna, kontrkultura,Greenpeace, Woodstock,terroryzm polityczny – znadaty:buntówstudenckich weFrancji (1968),	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: FrakcjaCzerwonej Armii, Czerwone Brygady – identyfikuje postacie: Adreasa Baadera,AldaMoro – podajeprzykłady	Uczeń: – ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemianobyczajowych lat 60. XX w. – oceniaznaczenie reform Soboru Watykańskiego II

	gacjąrasową 7.SobórWaty-kański II		segregacjirasowej w USA (1964) – identyfikujepo-stacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI – przedstawia przyczynyprze-mianspołecznychi kulturowych w drugiejpołowieXX w. – wymieniahasła ruchówkontesta-torskich – przedstawiacele buntów studenc-kich w krajach zachodnich w la-tach 60. – wyjaśnia,na czympolegała walkazsegregacją rasową w USA – wymienia skutki obradSoboruWa-tykańskiegoII	festiwalu w Wo-odstock (1969), marszu w Wa-szyngtonie(1963) – wymieniaprzykła-dy zespołów roc-kowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzie-żowej lat 60. i 70. – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontesta-torskich – prezentujepo-glądyruchówfe-ministycznychw XX w. – omawiaprzyczy-ny, przejawy i skutki buntów studenckich – opisujewalkęo równouprawnie-nie w USA	wybitnych osobo-wościruchówkon-testatorskich –omawiagenezę, przejawy i skutki terroryzmu poli-tycznego	
POWTÓRZENIEWIADOMOŚCIISPRAWDZIANZROZDZIAŁUIII						

Półrocze II

ROZDZIAŁIV: POLSKAPO IIWOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Początki władzykomunistów w Polsce	1. NowaPolska 2. Przesiedlenia ludności 3. Postawypolskiegospołeczeństwa 4. Referendum ludowe 5. Sfałszowane wybory	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: ZiemieOdzyskane, referendum ludowe – zna daty: referendumludowego (30 VI 1946), pierwszychpowojennychwyborów parlamentarnych (I 1947) – identyfikujepostacie:Stanisława Mikołajczyka,Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki – wskazujenamapie granice Polski po II wojnie światowej – przedstawiaetapy przejmowania władzy w Polsce przezkomunistów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenieterminów:linia Curzona, repatrianci, akcja „Wisła”, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), „cuda nad urną”, demokracja ludowa – zna daty: pogromukieleckiego (1946), akcji „Wisła”(1947) – identyfikuje postać:JózefaCyrankiewicza – wskazujenamapiekierunkipowojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich – omawiazmiany terytorium Polski po IIwojnieświatowejwodniesieniu do granic z 1939 r. –przedstawia	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: partie koncesjonowane, Urząd Bezpieczeństwa (UB), Milicja Obywatelska (MO), cenzura prewencyjna – znadaty:polsko-sowieckiego układu granicznego (VIII1945),uchwalenia „małej konstytucji” (II 1947), uznania nienaruszalności polskiej granicyzachodniej przezNRD(1950)i RFN (1970) – charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej poIIwojnieświatowej	Uczeń: – identyfikujepostacie: Karola Świerczewskiego, AugustaHlonda – przedstawiaprocesodbudowy ośrodkówuniwersyteckichwpowojennej Polsce – przedstawia różne postawy społeczeństwapolskiego wobec nowej władzy oraz ich uwarunkowania polityczne,społecznei ekonomiczne	Uczeń: –oceniapostawy Polaków wobec nowego reżimu

			przyczynyiskutki migracji ludności na ziemiach polskichpoIIwojnie światowej – omawiaprzyczyny i skutki akcji „Wisła” –przedstawiaokoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego – opisujemetody, dzięki którym komuniści zdobyli władzęwPolsce	–przedstawia stosunek polskich partiipolitycznych do referendum ludowego –podajeprzejawy zależności powojennej Polski od ZSRS		
TSW–JakPolacy zajmowali Ziemie Odzyskane?	1. Przejmowanie kontroli 2. Napływosadników 3. ZagospodarowywanieZiem Odzyskanych *4. Sami swoi*	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminu: Ziemie Odzyskane – zna datę: początku napływu osadników na ZiemieOdzyskane (1945) – wymienia, skąd pochodziliosadnicy, którzy znaleźli sięna Ziemiach	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: szabrownictwo – znadatę:akcji „Wisła” (1947) –omawiaproces przejmowania kontrolinadZiemiami Odzyskanymiprzez Pola- ków – omawiaprzyczy-	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminu:Ministerstwo Ziem Odzyskanych – zna datę: utworzenia dywizji rolniczo-gospodarczej do przejmowania ZiemOdzyskanych (1945) – identyfikujepo-	Uczeń: –identyfikujepostać: Augusta Hlonda –przedstawiarolę Kościoła katolickiego w integracji ZiemOdzyskanych z Polską –wymieniaprzykładyfilmowych adaptacji losów ZiemOdzyskanych	Uczeń: –ocenia politykę władz komunistycznych wobec ZiemOdzyskanych

		Odzyskanych	nynapływuosadników na Ziemie Odzyskane – przedstawia postawy Polaków, którzy znaleźli się naZiemiachOdzyskanych	stać:Władysława Gomułki – wyjaśnia, w jaki sposóbpropagandakomunistyczna upowszechniałaideę Ziem Odzyskanych – wyjaśnia,jak władzepolskie traktowały Niemców zamieszkującychZiemieOdzyskane	i ichmieszkańców	
2.Opórspołecznywobeckomunizmu	1. Początekterroru 2. Podziemieantykomunistyczne 3. Represjekomunistyczne 4. Jakujawnianokulisy bezpieki?	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: żołnierze niezłomni (wyklęci) – identyfikujepostacie: Danuty Siedzikówny ps.Inka,Witolda Pileckiego –wymienia przykładyrepresjistosowanych wobec antykomunistycznegoruchuoporu	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: podziemieniepodległościowe, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN) – znadaty:powołania WiN (IX1945),wykonania wyroków śmiercinaWitoldzie Pileckim (1948),Danucie	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: MinisterstwoBezpieczeństwa Publicznego (MBP), UrządBezpieczeństwa (UB), Radio Wolna Europa – zna daty: wykonania wyroków śmierci na Zygmuncie Szendzielarzups.Łupaszka (1948),ucieczki	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: Narodowe Zjednoczenie Wojskowe – znadaty:powstania Radia Wolna Europa (1949)ijejrozgło- śni polskiej (1951),procesu IV Zarządu GłównegoWiN(1950), wykonaniawyrokówna członków	Uczeń: –oceniapostawy działaczy podziemia niepodległościowegoiżołnierzy niezłomnych

			Siedzikównieps. Inka(1948)iEmi- lu Fieldorfieps.Nil (1953) – identyfikuje postacie:JanaRodowiczaps.Anoda, EmilaFieldorfaps. Nil,JanaNowaka-Jeziorańskiego – wyjaśnia, jakie cele przyświecały organizacjompodziemia niepodległościowego – przedstawiametody działania organizacji podziemia niepodległościowego	Józefa Światły na Zachód (1953), rozbiciaostatniego zgrupowania podziemia antykomunistycznego(1963) – identyfikuje postacie: Zygmunta Szendzielarzaps. Łupaszka,Józefa Światły –omawia sposób funkcjonowania komunistycznego aparatu terroru – wyjaśnia, jakie cele chciały osiągnąć władze komunistyczne poprzez stosowanie terroru wobec swoichprzeciwników	IV Zarządu Głównego WiN (1951) –identyfikujepostacie: Mariana Bernaciaka ps.Orlik, HieronimaDekutowskiegops.Zapora,Franciszka Jaskulskiegops.Zagończyk, Józefa Franczakaps.Lalek –przedstawiaokoliczności, w jakich ujawniono kulisy działalności komunistycznych służb bezpieczeństwa	
3.Powojenna odbudowa	1. Zniszczenia wojenne 2. Zagospodarowanie Ziem Odzyskanych 3. Reforma rolna 4. Nacjonalizacja	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów:reforma rolna,nacjonalizacja przemysłu – znadatę:wyda-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów:bitwa o handel, plan trzyletni – znadaty: ustawy onacjonalizacji(I	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: UNRRA, Centralny UrządPlanowania – przedstawiaproceszagospodaro-	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminu:Ministerstwo Ziem Odzyskanych –znadatę:powołania Ministerstwa	Uczeń: –oceniaskutkispołeczne reform gospodarczych i gospodarki planowej

	przemysłui handlu 5.Plantrzyletni	niadekretuoreformie rolnej (IX 1944) – omawia założeniaiskutkirealiza- cji dekretów o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu	1946),tzw.bitwy o handel (1947), planutrzyletniego (1947–1949) – przedstawia bilanspolskichstrat wojennych w gospodarce – opisujezniszczeniawojennePolski – wyjaśnia, na czym polegała bitwa o handel i jakiebyłyjejskutki – podajezałożenia planu trzyletniego i efekt jego realizacji	wywaniaZiem Odzyskanych– przedstawia stratydóbrkulturalnych w Polsce –określaspołeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretóworeformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu	ZiemOdzyskanych (1945) – wyjaśnia, jak nowi mieszkańcy traktowaliZiemie Odzyskane – omawiaprzebieg odbudowy Warszawy	
4.Polska wczasachstalinizmu	1. Powstanie PZPR 2. Przemiany gospodarczo-społeczne 3. Próbakolektywizacji 4. Stalinizmw Polsce 5. Socrealizm 6. Konstytucja	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Polska Zjednoczonapartiarobotnicza (PZPR), Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL) – znadatę:przyjęciakonstytucjiPRL (22VII1952)	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: system monopartyjny, system centralnego sterowania, plan sześcioletni,kolektywizacja, stalinizm, socrealizm – znadaty:po-	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne, „wyścig pracy”, Państwowe GospodarstwaRolne, kułak, Związek MłodzieżyPolskiej	Uczeń: – zna datę: podpisania porozumieniamiędzyrządem a Episkopatem (1950) – identyfikuje postacie:KonstantegoRokossowskiego, Czesława Kaczmarka	Uczeń: – ocenia metody sprawowaniawładzy w Polsce na początku lat 50. – ocenia kult jednostki wPolsce w okresiestalinizmu

	stalinowskaz 1952 roku 7.Walka z Kościołemkatolickim	– identyfikuje postacie: WładysławaGomułki,Bolesława Bieruta – podaje główne cechyustrojupolitycznego Polski wokresiestalinowskim	wstaniaPZPR(XII 1948),planusześcioletniego (1950–1955) – identyfikujepostać:StefanaWyszyńskiego – podajezałożenia planu sześcioletniego – omawiaprzyczyny i skutki kolektywizacji w Polsce – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej – przedstawia założeniakonstytucji PRL z 1952 r. – przytacza przykłady terroru w czasachstalinowskich	(ZMP) –zna datę: internowania S. Wyszyńskiego(1953–1956) – identyfikuje postacie: Jakuba Bermana,Hilarego Minca – przedstawiaokoliczności powstania PZPR – przedstawia konsekwencje społeczneiekonomiczneplanu sześcioletniego – wymienia przykładyświadcząceo stalinizacji Polski – omawia cele propagandy komunistycznej w czasachstalinizmu	– wyjaśnia, dlaczego w Wojsku Polskimnadalwystępowały silne wpływysowieckie – opisuje system represjiwładzkomunistycznych wobec Kościoła	
5.PolskiPaździernik	1. PRLpośmierci Stalina 2. Spory wewnętrznew PZPR	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: poznański Czerwiec – znadatę:pol-	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: „polskadrogadosocjalizmu”,Służ-	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: puławianie, natolińczycy	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminów: Ministerstwo Spraw	Uczeń: –ocenia postawy JózefaCyrankiewicza i Władysława Gomułkiwobec

	3. Poznański Czerwiec 4. Początki rządówGomułki	skiegoPaździernika (X 1956) – identyfikujepostać:Władysława Gomułki – wyjaśnia przyczynyiskutkiwydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w1956r.	baBezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa – znadaty:wydarzeńpoznańskich (28–30 VI 1956), wyboru W. GomułkinaIsekretarza KC PZPR (X 1956), – identyfikuje postać:JózefaCyrankiewicza – omawiaprzejawy odwilży październikowej w Polsce – przedstawia przebiegwydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r. – prezentujeokoliczności dojścia Władysława Gomułki do władzy – charakteryzuje zakończeniaokresuodwilży w Pol-	–znadaty:śmierci J.Stalina(5III 1953), obradVIIIPlenum KCPZPR(X 1956), końcaodwilży w Polsce (1957) – identyfikujepostać: Edwarda Ochaba – wyjaśnia okolicznościzwołania VIII Plenum KC PZPR – omawia proces odwilżypodojściu W.Gomułkido władzy	Wewnętrznych (MSW),„PoProstu” – identyfikuje postacie:AdamaWażyka,Romana Strzałkowskiego – wyjaśnia,wjaki sposób *Poemat dla dorosłych* i publikacjew„Po Prostu”odzwierciedlały nastroje niezadowolenia społecznego w latach 50. XX w. – prezentujepoglądynatolińczyków i puławian	wydarzeńpoznańskich

			sce w kontekście ograniczeniawolności słowa			
6.PRLwlatach 1956–1970	1. Małastabilizacja 2. SpórzKościołem 3. Początekopozycji 4. Marzec1968r. 5. Grudzień1970 r.	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: obchody Tysiąclecia Chrztu Polski, Marzec ’68, Grudzień ’70 – znadaty:obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966),wydarzeń marcowych (III 1968) – identyfikujepostać:Władysława Gomułki – wyjaśnia przyczynyiskutkiwydarzeń z marca 1968 r. i grudnia 1970 r.	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: mała stabilizacja – znadaty:układu PRL–RFN (7 XII 1970), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu(14–21 XII1970) – identyfikujepostacie: Willy’ego Brandta, Stefana Wyszyńskiego, Edwarda Gierka – charakteryzuje okresrządówW. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL – przedstawia przebiegobchodówmilenijnych – przedstawia przebiegwydarzeń marcowych 1968 r.	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: peregrynacja, rewizjoniści,dogmatycy, *List 34* – zna daty: listu episkopatu polskiego do episkopatuniemieckiego (1965), opublikowania*Listu 34* (1964),zdjęcia „Dziadów”zafisza w teatrze Narodowym (I 1968), ogłoszeniapodwyżek cen żywności (12 XII 1970) – identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Jacka Kuronia,KarolaModzelewskiego, Adama Michnika, Henryka Szlajfera – charakteryzuje	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: polska szkoła filmowa, „Polityka”, „komandosi”, Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej (ZOMO) – identyfikuje postacie: Antoniego Słonimskiego, Zbigniewa Cybulskiego, Tadeusza Różewicza, Andrzeja Munka,Wojciecha Jerzego Hasa – omawia stosunekwładzPRLdo inteligencji – wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemickiejwPolscew 1968 r.	Uczeń: – oceniazachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r. – ocenia rolę Kościołakatolickiego i środowisk studenckichwkształtowaniu opozycji wobec władz PRL

			–opisujeprzebieg wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.	przyczynyinarastanie konfliktu władzzKościołem katolickim –opisujenarodziny i działalność opozycji		
7. Polska w latach70.XXwieku	1. „DrugaPolska” Edwarda Gierka 2. Rozwójna kredyt 3. Niepowodzeniagospodarcze 4. „Propaganda sukcesu” 5. Nowelizacja konstytucji	Uczeń: – wyjaśniaznaczenieterminu:„druga Polska” – identyfikujepostać: Edwarda Gierka – wymieniacechy charakterystyczne rządów E. Gierka	Uczeń: – wyjaśniaznaczenieterminu:„propaganda sukcesu” – znadatę:nowelizacji konstytucji PRL (1976) – omawiawpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiegoigórnictwa – przedstawia zmianywżyciu codziennymPolaków za czasów rządów E. Gierka – wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesuwczasierządówE.Gierka	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów:ukrytebezrobocie,kino moralnegoniepokoju – identyfikujepostacie: Andrzeja Wajdy,Krzysztofa Zanussiego –wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka zakończyła się niepowodzeniem – przedstawiaokoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r.	Uczeń: – identyfikujepostać: Piotra Jaroszewicza – przedstawia wpływkinamoralnegoniepokojuna kształtowanie postaw Polaków	Uczeń: – ocenia okres rządówEdwarda Gierka

POWTÓRZENIEWIADOMOŚCIISPRAWDZIANZROZDZIAŁUIV						
ROZDZIAŁV: UPADEKKOMUNIZMU						
1. Początki opozycji demokratycznejwPolsce	1. Czerwiec1976 roku 2. Powstanie opozycji 3. Rozwójopozycji 4. PapieżwPolsce	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: Czerwiec'76 – zna daty: wydarzeńczerwcowych (VI 1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978) – identyfikujepostacie: Edwarda Gierka,JanaPawła II –przedstawiaokoliczności narodzin opozycjidemokratycznej w Polsce – wyjaśniawpływ wyboru Karola Wojtyłynapapieża nasytuacjęwPolsce	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: spekulacja, KomitetObronyRobotników(KOR),tajny współpracownik (TW) – zna daty: powstania KOR (IX 1976),Ipielgrzymki JanaPawłaIIdo Polski (VI 1979) – identyfikuje postacie:JackaKuronia, Adama Michnika, Antoniego Macierewicza, Stanisława Pyjasa – opisujegenezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowychw1976r. – określa cele i opisujedziałalność KOR-u	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: ciche podwyżki, RuchObronyPraw Człowieka i Obywatela (ROPCiO),drugi obieg, Konfederacja Polski Niepodległej (KPN) – zna daty: powstania ROPCiO (1977),utworzenia KPN(1979) – identyfikujepostacie:Zbigniewa iZofiiRomaszewskich,LeszkaMoczulskiego, Anny Walentynowicz – wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszymstopniu niżdotądrepre-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Wolne Związki Zawodowe (WZZ),RuchMłodej Polski (RMP) – zna datę: założeniaWZZ(1978) – identyfikuje postacie: Stanisława Barańczaka,Andrzeja Gwiazdy,KrzysztofaWyszkowskiego, Bogdana Borusewicza –charakteryzuje rozwójorganizacji opozycyjnych w latach 70.XX w.	

				sjonowały ugrupowaniaopozycyjne		
2.Powstanie „Solidarności”	1. Strajkisierpniowe 2. Utworzenie NSZZ„Solidarność” 3. IZjazdNSZZ „Solidarność” 4. Nadrodzedo konfrontacji	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe,NSZZ„Solidarność” – zna datę:strajkówsierpniowych (VIII 1980) – identyfikuje postać:LechaWałęsy – przedstawia przyczynyiskutki strajkówsierpniowych w 1980 r.	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: strajk okupacyjny, strajk solidarnościowy, 21 postulatów,porozumienia sierpniowe – znadaty:porozumieńsierpniowych (31 VIII 1980),powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980) – identyfikuje postacie: Anny Walentynowicz, StanisławaKani,WojciechaJaruzelskiego – omawiaprzebieg wydarzeń sierpniowych – wyjaśnia,wjaki sposób władze komunistycznew Polsceprzygoto-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Międzyzakładowy KomitetStrajkowy (MKS), karnawał „Solidarności” – znadaty:przejęcia władzy przez W. Jaruzelskiego (1981), I zjazdu NSZZ „Solidarność” (IX–X 1981) porozumień szczecińskich (VIII 1980),porozumień jastrzębskich (IX 1980) – identyfikujepostacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mieczysława Jagielskiego – omawiadziałalność NSZZ „Solidarność”wokre-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: kryzys bydgoski – zna daty: zamachu na Jana Pawła II(V1981),kryzysu bydgoskiego (III 1981) – identyfikujepostacie:Ryszarda Kuklińskiego,Jimmy’ego Cartera – przedstawia reakcjęZSRSnawydarzeniawPolsce w 1980 r.	

			wywałysiędokonfrontacji siłowej z opozycją	sie tzw. karnawału „Solidarności”		
3.Stanwojennyi schyłek PRL	1. Wprowadzenie stanu wojennego 2. Świat wobec sytuacjiwPolsce 3. Reakcjaspołeczeństwa 4. Opozycjaantykomunistyczna poza „Solidarnością” 5. Ostatnielata PRL	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: stan wojenny – zna daty: wprowadzenia stanu wojennego(12/13 XII 1981),zniesienia stanuwojennego (22 VII 1983) – identyfikujepostacie:Wojciecha Jaruzelskiego,Lecha Wałęsy –przedstawiaokoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce – wskazujewydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON),ZOMO, internowanie – znadaty:pacyfikacji kopalni Wujek (16 XII 1981), przyznaniaPokojowej Nagrody Nobla L. Wałęsie(1983) – identyfikujepostać: Jerzego Popiełuszki – charakteryzuje przebieg stanu wojennegowPolsce – przedstawiareakcję społeczeństwanastan wojenny – omawiaokolicz-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Tymczasowa Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność”,Ogólnopolskie PorozumienieZwiązków Zawodowych (OPZZ) – znadaty:zawieszenia stanu wojennego (XII 1982),powstania OPZZ (1984), zamordowaniaks.J. Popiełuszki(1984) – identyfikujepostacie: Grzegorza Przemyka, Zbigniewa Bujaka, Władysława Frasyniuka,Bogdana Lisa – przedstawia reakcjęświatana	Uczeń: – znadaty:zamordowania G. Przemyka (1983) – identyfikujepostać:KornelaMorawieckiego – charakteryzuje opozycję antykomunistyczną w Polscewlatach80. XX w.	Uczeń: –oceniapostawy społeczeństwa wobecstanuwojennego

			ności zniesienia stanuwojennego w Polsce	sytuacjęwPolsce w okresie stanu wojennego –charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego		
TSW–JakPomarańczowa Alternatywa walczyłazkomunizmem?	1. Początki Pomarańczowej Alternatywy 2. Po co robić happeningi? 3. We Wrocławiu 4. Działalność poOkrągłym Stole	Uczeń: –wyjaśniaznaczenie terminu: Pomarańczowa Alternatywa –znadatę:szczytu aktywności ulicznej Pomarańczowej Alternatywy (1988)	Uczeń: – zna daty: pierwszych akcji ulicznych Pomarańczowej Alternatywy (1981), końca działalnościPomarańczowejAlternatywy (1990) – identyfikujepostać: Waldemara Fydrycha – wyjaśnia, jakie ideeprzyświecały Pomarańczowej Alternatywie – wymienia przykłady akcji PomarańczowejAlternatywy	Uczeń: – identyfikujepostać: Krzysztofa Skiby – przedstawiaokoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy – przedstawiastosunekPolakówdo akcji podejmowanych przez działaczy Pomarańczowej Alternatywy	Uczeń: – wyjaśnia,jak władze reagowały naakcjePomarańczowej Alternatywy – omawia działalność PomarańczowejAlternatywpoOkrągłym Stole	Uczeń: – ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowaniepostawantykomunistycznychiobalenie komunizmu
4.Rozpadbloku wschodniego	1.Kryzys ZSRS i zmianasytuacji międzynaro-	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminów:	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminów:	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminów:	Uczeń: –wyjaśniaznaczenieterminów:	Uczeń: –oceniarolęM. GorbaczowaiR.

	dowej 2. Próbyreform w ZSRS 3. JesieńLudów 4. RozpadZSRS	*pierestrojka*,Jesień Ludów – identyfikuje postacie:Ronalda Reagana,Michaiła Gorbaczowa – przedstawiarolę Michaiła Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego	*głasnost*,*uskorienie*, aksamitna rewolucja,WspólnotaNiepodległychPaństw (WNP) – znadaty:obaleniakomunizmuw Polsce, Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech (1989-1990),rozpadu ZSRS(1990),zjednoczenia Niemiec (1990), rozwiązaniaZSRS(XII 1991) – identyfikujepostacie: Václava Havla,BorysaJelcyna – przedstawia przejawy kryzysu ZSRSwlatach80. XX w. – wymieniapróby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne – wyjaśniaokoliczności rozpadu	mudżahedini, dżihad,efektdomina, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), komitety helsińskie, Karta 77 – zna daty: interwencji zbrojnej ZSRSwAfganistanie (1979–1989),przejęcia władzy przez M. Gorbaczowa (1985),katastrofy w Czarnobylu (1986),ogłoszenia niepodległości przezLitwę(1990) – identyfikujepostać: Nicolae Ceauşescu – charakteryzuje politykęR.Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzeniaJesieni	„imperiumzła”, pucz Janajewa – zna daty: puczu Janajewa (1991), rozwiązaniaRWPG iUkładuWarszawskiego (1991) – identyfikujepostać: Giennadija Janajewa – wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązaniaRWPG iUkładuWarszawskiego – wyjaśniaznaczenie katastrofy w Czarnobylu dla Europy i ZSRS	Reagana w zmianie układu sił w politycemiędzynarodowej

			ZSRS	Ludówwpaństwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanieniepodległych państw w Europie		
5. Początek III Rzeczypospolitej	1. GenezaOkrągłego Stołu 2. Okrągły Stół 3. Wyboryczerwcowe 4. Budowa III Rzeczypospolitej	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe – znadaty:obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989) – identyfikujepostacie:LechaWałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego – wskazujewydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów:Obywatelski KlubParlamentarny (OKP), sejm kontraktowy, hiperinflacja – znadaty:wyboruW.Jaruzelskiegonaprezydenta (VII 1989), powołania rządu T. Mazowieckiego(12IX 1989) – identyfikujepostacie: Tadeusza Mazowieckiego, Bronisława Geremka, Jarosława Kaczyńskiego	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Urząd Ochrony Państwa (UOP), weryfikacja – zna daty: ponownego zalegalizowaniaNSZZ„Solidarność” (IV 1989), przyjęcia nazwy Rzeczpospolita Polska(29XII 1989) – identyfikujepostacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Krzysztofa Skubiszewskiego	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu „gruba linia”/„gruba kreska” i problem z jego rozumieniem – znadatę:debaty Miodowicz–Wałęsa(XI1988) – identyfikujepostacie: Alfreda Miodowicza,Mieczysława Rakowskiego	Uczeń: –ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołudlaprzemian politycznych w Polsce

			– podaje postanowieniaiskutki obradOkrągłego Stołu – prezentuje następstwawyborów czerwcowych	– omawiaokoliczności zwołania Okrągłego Stołu – przedstawiareformy rządu T. Mazowieckiego		
POWTÓRZENIEWIADOMOŚCI ISPRAWDZIANZROZDZIAŁUV						
ROZDZIAŁVI: POLSKAIŚWIAT WNOWEJEPOCE						
1. Europa po rozpadzieZSRS	1. Europa na przełomieXXi XIX wieku 2. Rosjawnowej rzeczywistości 3. WojnawCzeczenii 4. WojnawJugosławii	Uczeń: – znadatę:wejścia Polski, Czech i WęgierdoNATO (1999) – identyfikujepostać: Władimira Putina – wyjaśnia okolicznościwstąpieniaPolski,Czechi Węgier do NATO	Uczeń: –wyjaśnia znaczenie terminu: Wspólnota NiepodległychPaństw (WNP) – zna daty: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (1991), pomarańczowej rewolucji (2004), rozpaduJugosławii (1991–1992) – identyfikuje postacie:BillaClintona,BorysaJelcyna – charakteryzuje rządyW.Putinaw Rosji	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Euromajdan, rewolucja róż – znadaty:wojny w Jugosławii (1991–1995), ludobójstwa w Srebrenicy (1995),porozumienia w Dayton (XI 1995), rewolucji róż(2004),Euromajdanu (2013/2014) – identyfikuje postacie: Aleksandra Łukaszenki,Wiktora	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: oligarchia – znadaty:Iwojny czeczeńskiej (1994–1996), II wojnyczeczeńskiej (1999–2009),wojnyo OsetięPołudniową (2008) – identyfikuje postacie: Dżochara Dudajewa,RamzanaKadyrowa – charakteryzuje sytuacjępolityczną na Kaukazieiw	Uczeń: –ocenia rolę W. Putinawprzywróceniu Rosji roli mocarstwa

			–wymienia problemy, z jakimi spotkały się podczastransformacji ustrojowej kraje postsowieckie –prezentujeskutki rozpadu Jugosławii	Janukowycza,Wiktora Juszczenki, Micheila Saakaszwilego – omawiaproces demokratyzacji Ukrainy i Gruzji – przedstawia przyczynyiskutki wojenwbyłejJugosławiii Czeczenii	Naddniestrzu	
TSW–Terroryzm w walce o niepodległość	1. Pierwszezamachy 2. Śmierćwteatrze 3. Ataknaszkołę	Uczeń: –wyjaśnia znaczenieterminu:terroryzm –wyjaśniaprzyczyny narodzin terroryzmuczeczeńskiego	Uczeń: –znadatę:zamachu na szkołę w Biesłanie (2004) – wymienia przykłady zamachów terrorystycznych organizowanych przezbojowników czeczeńskich – omawia skutki społeczne i polityczne zamachówbojowników czeczeńskich	Uczeń: – znadatę:zamachu w teatrze na Dubrowce(2002) – identyfikuje postać:SzamilaBasajewa – opisujeprzebieg zamachu na teatr na Dubrowce – przedstawia przyczyny, przebiegiskutkizamachu na szkołę w Biesłanie	Uczeń: –zna datę: pierwszegoatakuterrorystycznego w Rosji przeprowadzonego przez bojowników czeczeńskich (1995) – identyfikujepostać: Wiktora Czernomyrdina – omawiaprzebieg i skutki zamachu na szpital w Budionnowsku – opisujedziałania władz rosyjskich skierowane przeciwkoterrorystom	Uczeń: –ocenia postawy bojowników czeczeńskich i postawęwładzrosyjskichwobec problemuczeczeńskiego

					czeczeńskim	
2.Konfliktyna świeciepo1989 roku	1. DalekiWschód 2. Krajeafrykańskie 3. Współczesne konflikty na świecie 4. Konfliktpalestyńsko-izraelski 5. Wojnazterroryzmem	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: Al-Kaida – znadatę:ataku na World Trade Center (11 IX 2001) – identyfikujepostać:George'aW. Busha – wyjaśnia przyczynyiskutkiwojny z terroryzmem po 2001 r. – przedstawia przyczynydominacji USA we współczesnym świecie	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów:politykaneokolonializmu, apartheid, Autonomia Palestyńska – znadatę:inwazji USAnaIrak(2003) – identyfikujepostacie:Osamybin Ladena,Saddama Husajna – wyjaśnia, na czym polega politykaneokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki – przedstawia przyczynyicharakter wojny w Iraku – omawiazjawisko terroryzmu islamskiego	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: masakra na placu Tiananmen, talibowie, tzw. Państwo Islamskie – zna daty: porozumienia izraelsko-palestyńskiego w Oslo (1993), masakry na placu Tiananmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014) – identyfikujepostacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa – przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii wdrugiejpołowie XXw.	Uczeń: –zna daty: ludobójstwaw Rwandzie (1994), wybuchu wojny domowejwJemenie (2015) – identyfikujepostać: Baszara al-Asada –wyjaśnia,dlaczego manifestacja chińskich studentów w 1989 r. zakończyła się niepowodzeniem – wyjaśnia,jakiesą przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce	Uczeń: –oceniaproblem terroryzmu –ocenia wpływ USA na sytuację politycznąwspółczesnego świata

3.Polska w latach 90.XX wieku	1. Reformygospodarcze 2. Kosztyspołeczne transformacji ustrojowej 3. Rozpadobozu solidarnościowego 4. Sytuacja wewnętrznaPolski 5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja – znadatę:uchwalenia Konstytucji RP (2 IV 1997) – identyfikujepostacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy,Aleksandra Kwaśniewskiego, LechaKaczyńskiego – wymienia najistotniejsze przemianyustrojowei ekonomiczne III Rzeczypospolitej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenieterminów:plan Balcerowicza, bezrobocie, pluralizm polityczny – zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznychwyborów doparlamentu(27 X1991),wyboruA. Kwaśniewskiegona prezydenta (1995), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005) – identyfikujepostacie:LeszkaBalcerowicza,Jacka Kuronia,Ryszarda Kaczorowskiego – omawiazałożenia, realizację i skutkigospodar-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenieterminu:„wojna na górze” – zna daty: początku „wojny na górze” (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992),noweligrudniowej(XII1989), reformy administracyjnej (1997) – identyfikujepostacie: Jana KrzysztofaBieleckiego, Jarosława Kaczyńskiego – omawia koszty społecznereform gospodarczych – charakteryzuje scenępolityczną pierwszych lat demokratycznej Polski – przedstawiaproces budowania podstawpraw-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: popiwek – zna datę: rozwiązaniaPZPR(I 1990)	Uczeń: –oceniaprzemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.

			czeplanuBalce-rowicza – wyjaśnia przy-czynyrozpaduob-ozu solidarno-ściowego – wymieniarefor-my przeprowa-dzonepodkoniec lat 90. XX w. – omawia podsta-wy ustrojowe III Rzeczypospolitejw świetlekonstytucji z1997r.	nychIIIRzeczypo-spolitej		
4.PolskawNATO i EU	1. Politykaza-graniczna 2. Polskadroga do UE 3. Polskiespołe-czeństwowo-bec Unii 4. Polskaw strukturach NATO 5. Polskawwoj-nie z terrory-zmem	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: NATO, Unia Euro-pejska – zna daty: przyję-ciaPolskidoNATO (12 III 1999), wej-ściaPolskidoUE (1 V 2004) – identyfikujepo-stać:Aleksandra Kwaśniewskiego – przedstawia przyczynyi skutki	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: refe-rendum akcesyjne – zna daty: refe-rendum akcesyj-nego (VI 2003), udziałuwojskpol-skich w wojnie w Afganistanie (2002) i Iraku (2003) – identyfikuje po-stacie:Bronisława Geremka, Billa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: TrójkątWeimarski, program„Partner-stwo dla Pokoju” – zna daty: podpi-sania Układu eu-ropejskiego (XII 1991), powstania Trójkąta Weimar-skiego(1991),wyj-ścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski	Uczeń: – wyjaśniaznacze-nie terminów: ŚrodkowoeuropejskiePorozumienie o Wolnym Handlu (CEFTA), grupa luksemburska – opisuje udział Polskiwwojniez terroryzmem	Uczeń: – ocenia rezultaty polskiegoczłonko-stwaw NATO i UE

		przystąpieniaPolski do NATO i UE– wymieniakorzyści, jakie przyniosłaPolsceintegracja z UE oraz wejście do NATO	Clintona,Borysa Jelcyna – wymienia i omawia etapy integracjiPolskiz UE – przedstawiapostawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE – omawiakonsekwencjeczłonkostwa Polski w NATO	(1993),podpisania protokołuakcesyjnego Polski do PaktuPółnocnoatlantyckiego(1997), podpisania Traktatunicejskiego (2000) – identyfikuje postać:Włodzimierza Cimoszewicza – określa główne kierunki polskiej politykizagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiejakcesjido NATO		
5.Światwerze globalizacji	1. Globalizacja 2. Rewolucjainformacyjna 3. Kulturamasowa 4. Globalna wioskaczyglobalne miasto? 5. Współczesne migracje	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: internet,telefonia komórkowa, globalizacja – wyjaśnia, jakie szanseizagrożenia niesie za sobą globalizacja – omawiazaletyi	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: amerykanizacja, kultura masowa –opisujeprzejawy globalizacji we współczesnym świecie – wskazujecechy współczesnejkul-	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: antyglobaliści, bogata Północ, biednePołudnie, „globalna wioska” – wymieniapoglądy przeciwników globalizacji – przedstawia	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: Dolina Krzemowa – omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka, wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych	Uczeń: –ocenia skutki zjawiskaamerykanizacji kultury na świecie

		wady nowych środkówkomunikacji	turymasowej – opisujezjawisko amerykanizacji – przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacjiwspółczesnego świata – wyjaśnia, na czympolegazjawisko przeludnienia	skutkirozwoju turystyki –omawiaprzyczyny,kierunkiiskut- ki ruchów migracyjnychwewspółczesnym świecie		
6. Wyzwania współczesnego świata	1. Problemydemograficzne 2. Nierówności społeczne 3. Przestępczość zorganizowana 4. Zagrożenie terrorystyczne 5. Zagrożenia ekologiczne	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminu: przeludnienie – wymienia najważniejszezagrożenia społeczne współczesnego świata	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: bogata Północ, biedne Południe – wymieniaproblemydemograficznewspółczesnego świata – wskazujerejony świata,wktórych występują największenierówności społeczne – prezentuje zagrożenia ekologicznewspółczesnego świata	Uczeń: – wyjaśniaznaczenie terminów: Czarna Afryka, Europol, efekt cieplarniany – określa przyczyny i skutki narastanianierówności społecznych we współczesnym świecie – wyjaśnia, jakie zagrożenianiesie zasobąprzestępczość zorganizowana – przedstawia działaniawspół-	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: arabska wiosna, PaństwoIslamskie, protokół z Kioto – znadaty:wejścia w życie protokołu z Kioto (2005), arabskiej wiosny (2010–2013) – przedstawia przyczyny i skutki przemianwświecie arabskim w latach2010–2013 – wyjaśnia,na czympolegają kontrasty społecz-	Uczeń: – przedstawiadziałaniapodejmowane w celu niwelowaniaproblemów demograficznych, społecznychiekologicznych we współczesnym świecie

				czesnego świata na rzecz poprawy stanu ekologicz-negonaszejplane-ty	newewspółcze-snymświecie	
POWTÓRZENIEWIADOMOŚCIISPRAWDZIANZROZDZIAŁUVII						